

V neděli 20. září uplyne 150 let od narození profesora Lubora Niederla

Vážení spoluobčané,

letos 20. září uplyne 150 let od narození čestného občana Veletín, profesora Lubora Niederla. Většina z nás ví, že to byl významný archeolog a etnograf, autor knihy *Moravské Slovensko*, a že na pravém břehu Olšavy stojí vilka, kterou zde kdysi postavil jako letní sídlo pro sebe a svou rodinu. Dnes ovšem už tu žije jen velmi málo těch, kdo jej ještě pamatují, a přiznejme si, že naše vědomosti o něm se pomalu přesunují kamsi do oblasti mýtů a legend.

A přece si Lubor Niederle zaslouží, abychom si jej připomínali a věděli o něm co nejvíce. Proto obec Veletín pořádá na jeho počest oslavu, na kterou jsou pozváni nejen Niederlovi potomci a jeho dnešní vědeckí kolegové, ale hlavně vy všichni, kteří zde ve Veletínách žijete.

Program oslav

Ve čtvrtek 17. září od 18 hodin budou v kulturním domě promítnuty filmové dokumenty etnografa Pavla Popelky, který se také ujme průvodního slova. Na programu budou dokumenty o královničkách z Veletín a dalších lidových zvycích (i odjinud).

Lubor Niederle: Náves ve Veletínách (1903)

Sobotní den bude zahájen v 9.45 u Niederlovy vily, kde u jeho pamětní desky promluví archeolog Miroslav Vaškových, nynější ředitel muzea v Uherském Brodě. Poté bude od 10.15 v kulturním domě přednáška PhDr. Věry Kovářů o lidové architektuře ve Veletínách. Na přednášku bude navazovat komentovaná procházka po obci a k veleckým búdám.

Odpolední společenský program začíná ve 14.30 v kulturním domě. Promluvy našich hostů (Jiřího Semráda, Niederlova pravnuka, a Mariny Votrubové, Niederlovy prapranučky) budou střídány vystoupením Veletánku, cimbálové muziky Vinár a zpěvem Petry Hrubošové. Součástí programu je zahájení výstavy nazvané *Lubor Niederle ve Veletínách*, jejímž obsahem jsou dokumenty a fotografie, prostřednictvím kterých si připomeneme nejen dílo Lubora Niederla, ale i jeho život zde. Cenné materiály k výstavě poskytli Niederlovi potomci (mnohé fotografie a zejména právo k reprodukci obrazů), Muzeum Jana Amose Komenského v Uherském Brodě (korespondence Lubora Niederla s Janem Kučerou, tehdejším řídícím učitelem ve Veletínách) a Slovacké muzeum v Uherském Hradišti. Vystaveny budou také původní výtisky *Moravského Slovenska* či plány jeho vily ve Veletínách. Při vernisáži bude promítnut krátký filmový

dokument, na kterém je zachycen profesor Niederle se svou manželkou. Z Českého rozhlasu se podařilo získat třímínutový záznam Niederlova hlasu, který zde také zazní. Slavnostní odpoledne završí folklorní pořad *Milostné zpívání*, ve kterém vystoupí Vlasta Grycová ze Strání se svou cimbálovou muzikou, poté bude následovat beseda u cimbálu s Vinárem. Programem bude provázet dr. Pavel Popelka.

Od sobotního dne budou v kulturním domě trvale vystaveny také nové reprodukce obrazů Lubora Niederla. Ty, které byly pořízeny již v roce 2004, už většinou znáte, letos bude ale tato kolekce doplněna o dalších několik reprodukcí.

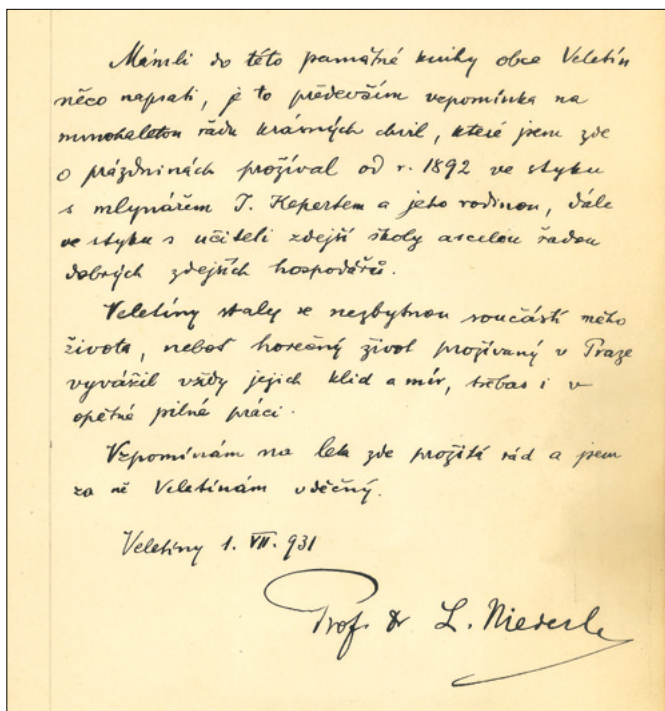
Výstava Lubor Niederle ve Veletínách potrvá až do neděle 18. října 2015. V neděli 20. září bude otevřena odpoledne od 13 do 18 hodin v přísálí kulturního domu. Pak bude přemístěna do nadsálí a bude zpřístupněna na požádání.

Těšíme se, že přijdete.

organizační výbor oslav

Tomáš Trtek, Lucie Smejkalová,
Olga Orlovská, Monika Cimalová,
Aleš Cimala

Zápis L. Niederle v Pamětní knize obce Veletiny při příležitosti jeho jmenování čestným občanem Veletin

Mám-li do této památné knihy obce Veletín něco napsat, je to především vzpomínka na mnohaletou řadu krásných chvil, které jsem zde o prázdninách prožíval od r. 1892 ve styku s mlynářem J. Kerpertem a jeho rodinou, dále ve styku s učiteli zdejší školy a s celou řadou dobrých zdejších hospodářů.

Veletiny staly se nezbytnou součástí mého života, neboť horečný život prožívaný v Praze vyvážil vždy jejich klid a mír, třeba i v opěté pilné práci.

Vzpomínám na leta zde prožitá rád a jsem za ně Veletinám vděčný.

Veletiny 1. VII. 1931

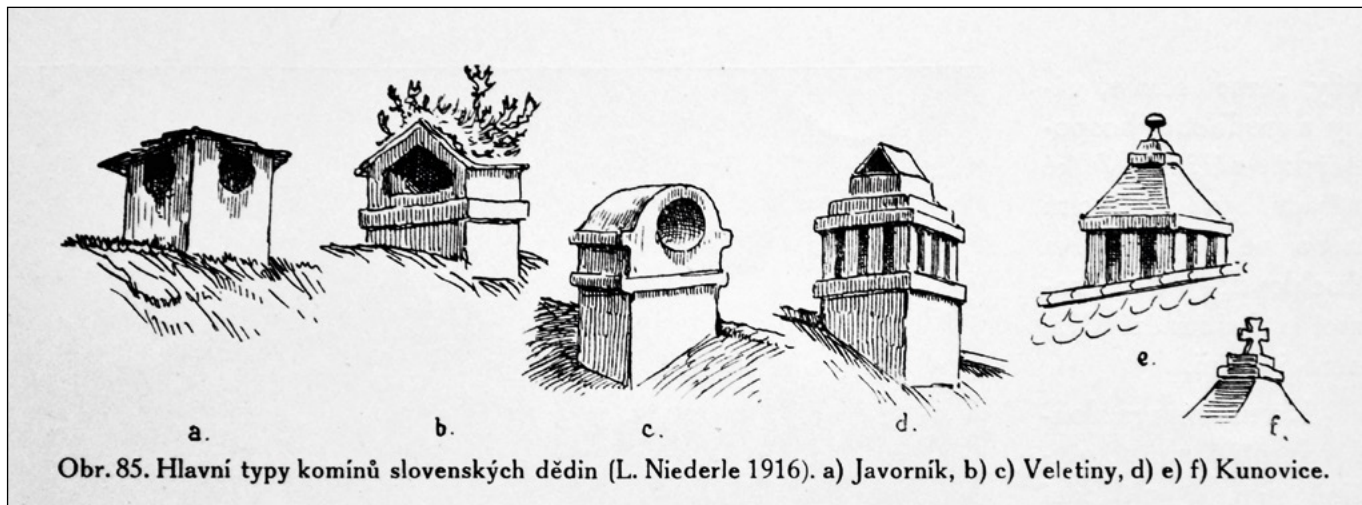
Prof. Dr L. Niederle

Výstava Lubor Niederle a Uherskobrodsko

Lubor Niederle stál u zrodu dnešního Muzea J. A. Komenského v Uherském Brodě, proto je i v Uherském Brodě pořádána výstava, tentokrát ovšem s ohledem k Niederlově podílu na Národopisné výstavě československé v roce 1895. Vernisáž této výstavy začíná v pátek 18. září v 17 hodin.

Kniha Moravské Slovensko

Obr. 85. Hlavní typy kominů slovenských dědin (L. Niederle 1916). a) Javorník, b) c) Veletiny, d) e) f) Kunovice.

Dílo *Moravské Slovensko* bylo součástí velkolepého úmyslu Národopisné společnosti československé na začátku 20. století vytvořit encyklopedii všech národopisných oblastí Čech a Moravy. Z tohoto projektu

se nakonec podařilo zpracovat pouze čtyři části (Moravské Slovensko, České Kladsko, část Horácka a Plzeňsko).

Za zpracování Moravského Slovenska můžeme být vděční obrovskému úsilí jeho

hlavního redaktora Lubora Niederle. Díky němu a jeho spolupracovníkům máme k dispozici knihu, která do posledních detailů popisuje život na Slovácku na přelomu 19. a 20. století ve všech jeho aspektech. **mc**

Kdo byl Lubor Niederle

Lubor Niederle se narodil 20. září 1865 v Klatovech jako syn profesora klasické filologie, překladatele z řečtiny a básníka Jindřicha Niederla.

Studoval antropologii v Praze, v Německu a ve Francii, v mládí také hodně cestoval po zemích jižní a východní Evropy. Byl to M. Tyrš, který ho podnítil ke studiu klasické archeologie, a byl to T. G. Masaryk, který u něj vzbudil hlubší zájem o antropologii a etnografii; později se jeho zájem definitivně orientoval na pravěké dějiny střední Evropy. Těmto oborům pak věnoval svůj hlavní zájem a zaměřoval jej především na Slovy, jak dokládá již jedna z prvních jeho velkých prací *Lidstvo v době předhistorické se zvláštním zřetelem na země slovanské* (1893, 1894).

Na pražské univerzitě se roku 1898 stal prvním profesorem prehistorické archeologie. Ke konci své univerzitní kariéry působil jeden rok ve funkci rektora Univerzity Karlovy (1927–28). Vychoval celou řadu žáků a byl uznávanou vědeckou i pedagogickou kapacitou.

Niederle byl propagátorem moderních archeologických metod, vyznačujících se již kriticko-analytickým přístupem k pramenům. Spolu se svým celoživotním přítelem, archeologem Karlem Buchtelou napsali knižičku *Rukověť české archeologie* (1910), kde nastílnili pravěký vývoj v Čechách dodnes uznávaným způsobem.

Jeho stěžejním dílem zůstávají jedenáctisvazkové *Slovanské starožitnosti* (1902 až 1927), které vzápětí vyšly v přepracovaném a stručnějším francouzském vydání. Slovanskými starožitnostmi Niederle důstojně navázal na dílo Pavla Josefa Šafaříka.

Niederle byl však i velmi nadaným malířem, a proto si většinu svých článků a knih sám ilustroval.

Nelze opominout ani jeho velkou práci organizační. Roku 1891 založil a redigoval časopis *Český lid*, vedl *Věstník Národopisného muzea československého*, byl redaktorem *Památek archeologických* a přispíval

do celé řady dalších časopisů. Byl zakladatelem a prvním ředitelem Státního ústavu archeologického (1919–24) a Slovanského ústavu (1928–32).

Podílel se také na pořádání národopisné výstavy v Praze (1895). Při přípravě této výstavy přijel do našeho kraje, aby nasbíral etnografický materiál, a možná právě tehdy Slovácko poznal natolik, že se rozhodl strávit zde podstatnou část svého života. Jeho vztah ke Slovácku je dobře doložen dílem *Moravské Slovensko* (1918 a 1922), v němž jako hlavní redaktor sebral veškerý

příslušný národopisný materiál dostupný na začátku 20. století.

O jeho významu svědčí celá řada ocenění, kterých se mu však dostalo především v zahraničí. Jmenujme alespoň francouzský řád Rytíře čestné legie.

Lubor Niederle zemřel 14. června 1944 v Praze a je pohřben na Olšanských hřbitovech.

S využitím internetového zdroje <http://www.libri.cz/databaze/kdo18/> sestavila **mc**

Obec Veletiny
Vás u příležitosti 150. výročí narození
významného českého vědce,
čestného občana Veletin
prof. Lubora Niederla (1865 - 1944)
zve na oslavu

Lubor Niederle ve Veletinách

čtvrtek 17. září 2015
Kulturní dům Veletiny
18.00 Královničky z Veletin
a jiné filmové dokumenty ze sběrů
dr. Pavla Popelky

sobota 19. září 2015
9.45 Setkání u pamětní desky
prof. Lubora Niederla
promluví Mgr. Miroslav Vaškových, Ph.D.,
ředitel Muzea J. A. Komenského v Uh. Brodě

**10.15 Lidová architektura
ve Veletinách**
přednáška s následnou komentovanou procházkou
po obci přednáší a provází PhDr. Věra Kovářů

14.30 Hlavní společenský program
Kulturní dům Veletiny
vernísáž výstavy
Lubor Niederle ve Veletinách
účinkují: cimbálová muzika Vinár z Veletin
Dětský folklorní soubor Veletěánek,
Petra Hrubošová a hosté
uvádí: PhDr. Pavel Popelka, Csc.

folklorní pořad
Milostné zpívání
účinkují: Vlasta Grycová
a Cimbálová muzika Vlasty Grycové ze Strání
následuje **beseda u cimbalu**
s cimbálovou muzikou Vinár

Milý pane učiteli!

Ukázky z korespondence Janu Kučerovi, řídícímu učiteli ve Veletínách

L. Niederle: Búda

5. 3. 1894

Za 14 dní chci býti už u Vás na čerstvém vzduchu, a proto se musím ještě postarat o něco. Chtěl jsem si vzít postel s sebou a stolek, ale nestojí to za transport. Prosím Vás, buďte tak laskav, a je-li ve Veletínách nebo v Hračovicích nějaký venkovský truhlář, kupte mi tam pro mne nějakou delší, ale zcela obyčejnou selskou postel, možno-li, zcela nenatřenou; pak malý, asi 110-120 cm dlouhý a 80 cm široký stůl a 1 židli podoby vedle zobrazené dejte mi laskavě udělat.

11. 7. 1894

Kdy bude prosím svěcení kaple? Nevíte ještě? Bude-li po 16. srpnu, tak připravím pro Veletíny večer nějaké rachejtle, aby byla slavnost, a třebaš i lampiony do zahrádky.

4. 6. 1895

Já si ale nemohu pomoci. Jsem srdcem Slovák, táhne mě to na Slovensko... Odhodlal

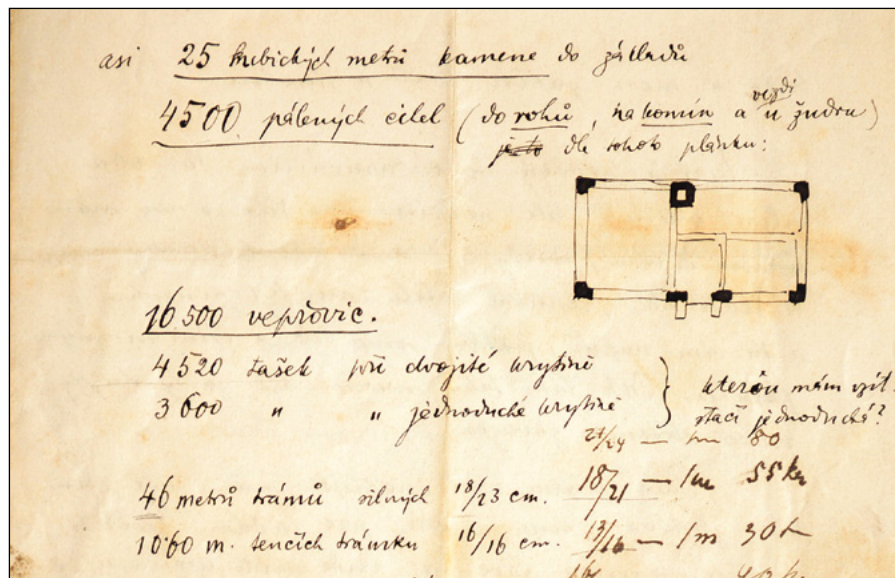
jsem se proto vypůjčiti si zde peníze potřebné, postaviti si domek a nikomu zatím nic nesdělit, že to má býti mé vlastní. Vás oba p. mlynáři a učitelé budu v té věci žádati ještě za mnohou radu a pomoc...

20. 6. 1895

Nabídnuté mi místo v zahradě p. mlynářově nebo za kovárnu se mi nelíbí. Upřímně povídám proč, p. mlynář to jistě uzná.

Chci míti volnost, tak abych se mohl rozšiřovat. Nyní se spokojím s málem, ale bude-li se rodině tam líbit, chci se svobodně šířit: rozšířit sad, zahradu, vysázet kousek lesa – kdybyste se nesmáli, řekl bych přímo udělat „park“ – a to vše mohu jen tehda, jsem-li ve volné prostoře, a ne mezi domy uprostřed vsi.

7. 7. 1895

Dopis s náčrtem prvního domu L. Niederla ve Veletínách a rozpisem potřebného materiálu

9. 7. 1895

Všem přátelům dávám na vědomí, že se mi včera večer narodil syn.

28. 8. 1895

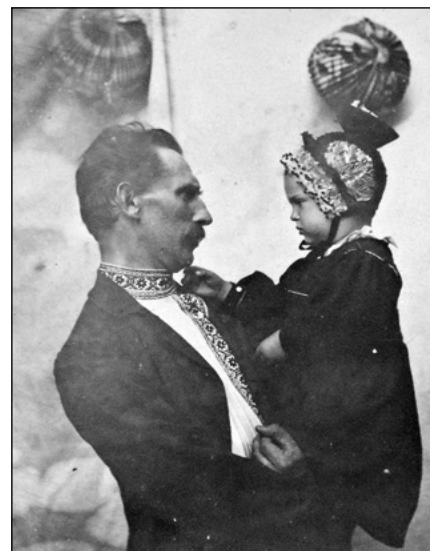
Co myslíte, stojí za to, abych se staral na ty 4 dny, co budu ve Veletíně, o honební lístek, nebo ne? Mně se to zdá přece přílišné vyhození peněz.

1. 9. 1895

Jen zmínka o tom že chci stavět, způsobila u rodičů ženinych ve Vysokém takovou mrzutost, že to jediné je s to všechny mé plány zvrátit. Přece nechci něco podniknout, čím bych si nadobro rozhněval její rodiče! Za těchto okolností ptám se Vás, milý p. učitelé: poradte mi upřímně, – ale neříkejte zatím nic nikomu, tedy ani p. mlynáři! Co myslíte? Je možno dosud zarazit

L. Niederle: Slováké domky z Veletín

stavbu? Já myslím že ano. Nebude-li jen tím p. mlynář uražen a roztrpčen na mne.

... Abych Vám ale ukázal, že přece chci jezdit k Vám, nechám stavbu jen s tou podmínkou, najdu-li u Vás stálý nájem. A tu nejvíce bych reflektoval na ten domek vedle školy, co Daněk býval...

12. 9. 1895

Pozdravte všechny a nejvíce p. mlynáře. Měl by se ještě sebrat a přijet na výstavu, že prosím pí mlynářovou, aby ho poslala.

16. 2. 1896

Do bedničky přiložím opět několik knih. A budu vždy pamatovat. Do prosím ale, abyste udělal laskavě seznam jich, dal jej starostovi potvrdit, že knihy ty věnuji obecní knihovně Veletín s podmínkou, že mojí rodině bude vždy volno tyto knihy si bez všeliké výhrady vypůjčovat.

Starosta ať připojí asi následující větu:

Potvrzuji, že knihy ty jakož i další od p. Dra L. Niederla přijímáme do obecní knihovny pod svrchu žádanou podmínkou.

Nevíme někdy, co se může stát, a mrzelo by mne jednou velice, kdyby mi snad bylo odepřeno půjčení knihy mnou kdysi darované.

„Já si pana profesora moc dobře pamatuju, protože chodíval k nám do hospody s ředitelem Keppertem, každé dopoledne v deset na víno. A nosívala jsem jim to já, tam do té zadní místnosti, oni tam spolu sedávali. Pana profesora vidím jak dnes. Víte, to bylo vidět, že to je někdo. On to nemusel nikomu vykládat. To prostě byl člověk, na kterém to bylo vidět.“

Ze vzpomínek paní Zlínské, roz. Němečkové

Lubor Niederle v obecní kronice

1911

Tohoto roku vystavěl si universitní profesor dr. Lubor Niederle, archeolog světového jména, „v sadě“ za mostem na louce koupené od hr. dra Václava Kaunice, vilu. Prof. dr. L. Niederle sídlí zde od r. 1894 každé léto a před tím, než si vystavěl vilu v Sadě, trávil prázdniny ve své vilce „na pasece“ za Křivosudy.

1919

Počátkem roku odejeli z Veletín vystěhovanci z jižních končin Tyrolska. Když Italové hrozili zabráním jejich vlasti, vláda rakouská je přestěhovala k nám a tu byli

ubytováni ve vile dra Niederle „na pasekách“ a j. Ovšem odcházeli rádi, ale také v pravý čas, neboť domy, v nichž bydleli, brzy by jim byly padly na hlavu.

1924

Dům č. 109 na pasekách od dra L. Niederle koupil říd. uč. ve výslužbě Jos. Příleský a přestěhoval se sem v listopadu. Za domek dal 10.000 K.

1925

Radio si zřídil pro sebe ve své vile dr. L. Niederle.

1930

Hned na počátku října se ochladilo až na 0 °C a prší každodenně až do 11. Od 12. až do 26. pěkně a pak prší, čím dál, tím více, až 28. Olsava vylila. Už dávno nebylo tak velké zátopy. Janůjovi ve vile dra Niederleho byli kolem dokola vodou zatopeni a potřeby i potraviny jim dodávali oknem a obutí ve vysokých botách. Náves jest jedno veliké jezero, rovněž „Pusté“ a celé údolí Olsavy.

1931

Dr. Lubor Niederle v sezení obec. zastupitelstva jmenován čestným členem obce Veletín. Na diplomu stojí psáno:

Ph. dru Luboru Niederlovi profesoru Karlovy university.

Pane doktore, obecní zastupitelstvo jmenovalo Vás ve schůzi konané 8. srpna 1931 čestným občanem obce Veletín pro Vaše veliké zásluhy na poli vědeckém a pro Vaši lásku k Veletinům, které jste zvěčnil ve svém Moravském Slovensku a v nichž již téměř čtyřicet let prožíváte své volné chvíle.

*Ve Veletinách dne 8. srpna 1931
Slunečka Josef, starosta
Zábrana František
Koníček Josef*

Na to nově jmenovaný čestný občan daroval obecní knihovně dva svazky jeho Moravského Slovenska a 34 vybraných svazků četby zábavné.

1932

Při jarních nouzových pracích byla též upravena cesta do Zadních strání, přičemž se přišlo na stopy po ohništi. Lidé se domnívali, že tam bývaly „pece“. Zavedl jsem tam p. dra L. Niederle a po důkladné prohlídce naši jsme tam střepy z hrnců hliněných, kusy vypáleného mazání, kterým byl omázan proutěný vrch chýší, a pazourkový nožík. Pan doktor prohlásil, že je to sídliště staré asi 3000 r.

zapsal Fr. Vystrčil, řídící učitel

Anekdota o povýšení profesora Niederla

Když císař František Josef byl v Praze naposledy, navštívil též Národopisné muzeum v Kinského zahradě, kdež jeho průvodčím byl prof. dr. Lubor Niederle. Dříve než večerní noviny mohly přinést jakoukoli zprávu o té návštěvě, vykládal dr. Nováček v Pařížské kavárně, jak to doopravdy bylo:

Když prohlídka byla skončena, poklepal císař Niederlovi na rameno a pravil:

„Sehr zufrieden, Herr Doktor, wie heißen Sie?“

„Niederle.“

„Von nun an heißen Sie Oberle.“

(Nováčekovské historky z humoru dr. Vojtěcha Jaromíra Nováčka, Praha 1934)

Rod Niederle

Lubor Niederle se narodil v Klatovech, a tak se někdo může domnívat, že odtamtud také pocházel. Rodina jeho otce však v Klatovech žila jen tři roky, když tam Luborův otec Jindřich Niederle působil jako profesor na gymnáziu. Pocházel ale z Podkrkonoší, ze starého selského rodu, který nejméně od poloviny 17. století sídlil ve Staré Pace.

Luborův děd Vít Niederle (1790–1853) se ve Staré Pace narodil od svých předků sedláků živil jako obchodník s plátnem a šenkýř. Do jeho početné rodiny se v roce 1840 narodil také syn Jindřich. Ten po gymnáziu v Jičíně studoval klasickou filologii na pražské univerzitě a pak působil jako profesor na gymnáziích, nejdříve v Hradci Králové, poté v Klatovech a konečně na akademickém gymnáziu na Starém Městě pražském. Do češtiny překládal díla řeckých klasiků, je autorem první a dodnes používané učebnice řecké mluvnice, napsal učebnici českého těsnopisu. Psal básně, napsal divadelní hru. Byl to výborný zpěvák (basista), řadu let byl členem Hlaholu. Čteme-li, jaké dílo po sobě zanechal, nechce se ani věřit, že to dokázal v tak krátkém čase, který mu byl vyměřen. Když zemřel na tuberkulózu, bylo mu necelých 35 let. A zanechal po sobě tři syny – desetiletého Lubora, osmiletého Václava a ani ne dvouletého Bohuslava.

Prostřední Jindřichův syn Václav (1867–1946) šel v otcových stopách – stal se klasickým filologem a středoškolským

Jindřich Niederle (1840–1875)

Božena Niederlová, roz. Kramářová (1870–1944) s dvojčaty Marcelm a Milošem

profesorem. Měl dvě dcery, a tak rod nescoucí příjmení Niederle neměl v jeho potomcích další pokračovatele.

Nejmladší ze tří bratrů, Bohuslav (1873–1963), se stal lékařem – chirurgem. Věhlas získal mj. jako odborník na rentgenologii. Dlouhá léta působil v nemocnici na Kladně, později se stal profesorem na Karlově univerzitě. Také jeho syn Bohuslav Niederle ml. (1907–2000) se stal chirurgem i profesorem Karlovy univerzity. Vnuk, profesor Jiří Niederle (1939–2010), byl přední teoretický fyzik, od roku 1993 zastupoval Českou republiku v Radě Evropské organizace pro jaderný výzkum CERN v Ženevě. Ještě na střední škole se ovšem rozhodoval mezi hudbou a malířstvím na jedné straně a fyzikou a přírodními vědami na straně druhé.

Vraťme se k nejstaršímu ze tří synů Jindřicha Niederla, Luborovi. O jeho počinech vědeckých i uměleckých se během oslav i v tomto zpravodaji dozvídáme jinde, a tak se nyní zaměříme na jeho rozvětvené potomstvo. Lubor Niederle a jeho manželka Božena roz. Kramářová (1870–1944) měli pět dětí. Prvorozený syn se jmenoval po otci – Lubor (1895–1960). Zůstal svobodný a bezdětný a po smrti rodičů bydlel v jejich pražském bytě v nynější Gogolově ulici. Jako druhý potomek se manželům Niederlovým narodila dcera Věra (1897–1976). V lednu 1919 cestovala s otcem na mírovou konferenci do Paříže (československou delegaci tvořilo přes 80 odborníků a politiků). Zřejmě při této cestě se seznámila se svým budoucím manželem, kapitánem Josefem Dvořákem (1892–1960).

Měli dvě dcery, Tamaru (1920–2004) a Jiřinu (*1924). Když pozdější brigádní generál ve výslužbě ing. Josef Dvořák upadl v nemilost komunistického režimu, přestěhoval se do Veletín. V někdejším letním sídle svého tchána žil až do své smrti.

Třetím a čtvrtým potomkem Lubora Niederla byla dvojčata Marcel (1898–?) a Miloš (1898–1979). Miloš v mládí odešel studovat do USA a usadil se tam natrvalo. S manželkou Maureen (1892–1966) žili na Floridě. Marcel Niederle byl výtvarník, akademický malíř a pedagog na Umělecko-průmyslové škole v Praze. Specializoval se na kresby ze všech odvětví sportu.

Generál ing. Josef Dvořák (1892–1960)

Vzpomínky na pana profesora Marcela Niederla

Syn Vasil

Dcera Věra a syn Lubor

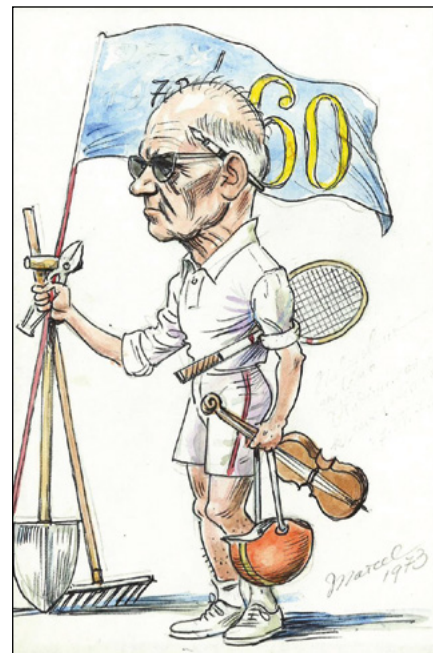
Velkého uznání dosáhl v meziválečném období zejména v zámoří, kde působil 4 roky v slavném časopise Sports Illustrated. Dožil se téměř 90 let a ještě v 70. a 80. letech navštěvoval své přátele ve Veletinách a v Uherském Brodě. S manželkou Jarmilou (1909–?) měli syny Pavla (1938–2014) a Petra (*1942). Ing. Petr Niederle s manželkou Helenou žijí v Německu. Pavel Niederle žil v Praze na Smíchově. Tam žije i jeho žena Eliška a jejich syn Pavel Niederle (*1977). Ten spolu se svým strýcem Petrem jsou – pokud vím – v současné době jedinými dvěma potomky Lubora Niederla, kteří jsou také nositeli téhož příjmení.

Většinu uvedených informací o rodu Lubora Niederla jsem získal od jeho pravnučka dr. Jiřího Semráda (*1944), část také od Niederlovy pravnučky Laury Votrubové. Oba posledně jmenovaní mají stále ve Veletinách přátele z dětství, neboť v době, kdy zde bydlel jejich dědeček generál Dvořák, chodili určitý čas do zdejší školy. Jiří Semrád, ač má jiné příjmení, v sobě nepochybně geny zděděné po Jindřichu Niederlovi – vlohy pro vědu i umění. I on se totiž v mládí rozhodl mezi vědeckou dráhou v oboru pedagogiky a operním zpěvem.

Aleš Cimala

Ano, ano, je to již hodně dávno. Uplynulo už několik desítek let od doby, kdy se pan profesor vydával z Veletin do Uherského Brodu za svým přítelem ing. Vladimírem Slavíčkem. Byli to velcí přátelé, na tenisovém dvorci i mimo něj. Vzpomínám si, jak v prázdninová odpoledne zvolna vycházel z brodského parku a mířil k naší staré vile. Vždy důstojně oblečen, s nezbytným kloboukem na hlavě. V ruce držel velký, tmavý deštník, jehož špičkou se nepatrně dotýkal země. Po přivítání s mým otcem a krátkém vzájemném hovoru se oba dva vydali na nejhořejší tenisový dvorec, no a jak jinak než v bílém, tedy tenisovém úboru. Pan profesor měl již k osmdesátce, můj otec něco přes šedesát. Měli domluvenou čtyřhru s mnohem mladšími protihráči. Ve hře nešlo ani tak o výsledek jako o pobavení. Navzájem se po úspěšných úderech chválili, někdy na oko i škorpili, ale vždy s úsměvem. Bylo až neuvěřitelné, jak v pokročilém věku ovládali tenisovou raketu. Ale co se divím, vždyť oba dva hráli v mládí závodní tenis, otec velmi úspěšně pak i ve věku seniorském. Po utkání se vrátili k nám ještě s jedním bývalým tenistou, aby se vzápětí místností rozeznělý ladné tóny hudebních nástrojů, houslí a harmoniky. Při skleničce vína se zpívalo a hrálo až do pozdních večerních hodin.

Pan profesor ale poznal tenisový svět i z jiné stránky. Byl vynikajícím sportovním karikaturistou, takže není divu, že byl v předválečné době v zahraničí se svým uměním velmi často zván do vybrané tenisové společnosti. Osobně se znal s mnohými hvězdami tehdejšího tenisového nebe – Tildenem, Borotrou i Lacostou. Dělal pro ně tenisové skicy, získával od nich zase

Marcel Niederle: Vladimír Slavíček (1973)

cenné autogramy. V poválečné době se zase běžně stýkal s našimi daviscupovými hráči – Drobným, později Javorským, Zábrodským, Kodešem, Holečkem... Byl vždy velmi vítanou osobností na pražských tenisových dvorcích, hlavně pak na Motorletu. Pravidelně sledoval veškeré tenisové dění, vždy však s tužkou a čtvrtkou papíru v ruce. Byl osobností jak po stránce sportovní, tak zejména umělecké. Bylo poctou pro nás všechny se s ním setkávat, hovořit a žasnout nad jeho nádhernými, tak dovednými karikaturami. Byl prostě výjimečným člověkem!

Jaromír Slavíček, Uherský Brod

Marcel Niederle při práci jako výtvarník

Zápisy Věry Dvořákové a Marcela Niederla ve školní kronice Veletin

Dne 18. září 1965

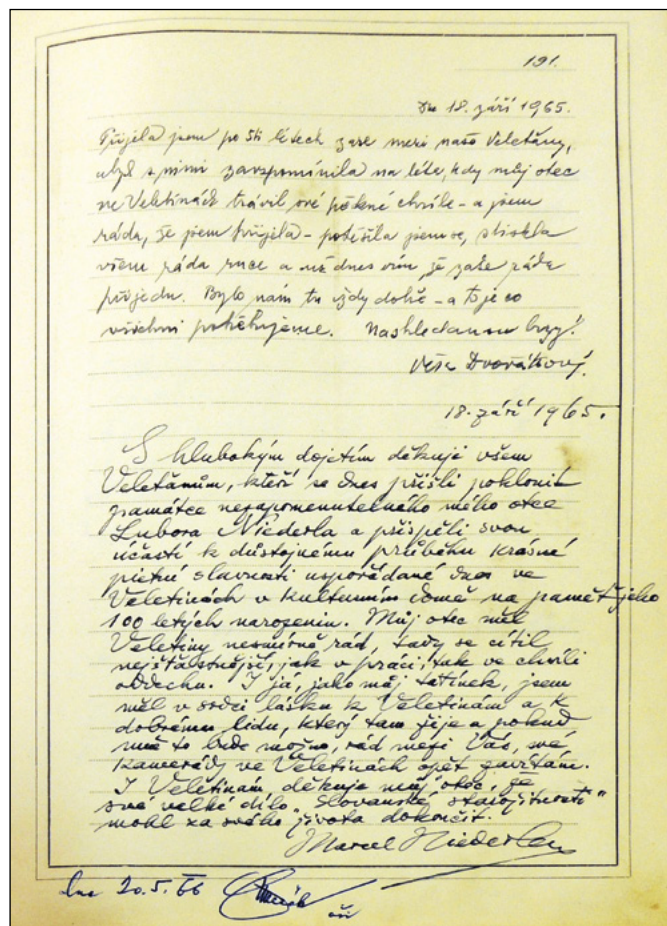
Přijela jsem po 5ti létech zase mezi naše Veletány, abych s nimi zavzpomínala na léta, kdy můj otec ve Veletínách trávil své pěkné chvíle – a jsem ráda, že jsem přijela – potěšila jsem se, stiskla všem ráda ruce a už dnes vím, že zase ráda přijedu. Bylo nám tu vždy dobře – a to je co všichni potřebujeme. Nashledanou brzy!
Věra Dvořáková

18. září 1965

S hlubokým dojetím děkuji všem Veletánům, kteří se dnes přišli poklonit památce nezapomenutelného mého otce Lubora Niederla a přispěli svou účastí k důstojnému průběhu krásné pietní slavnosti uspořádané dnes ve Veletínách v kulturním domě na paměť jeho 100letých narozenin. Můj otec měl Veletiny nesmírně rád, tady se cítil nejšťastnější, jak v práci, tak ve chvíli oddechu. I já, jako můj tatínek, jsem měl v srdci lásku k Veletinám a k dobrému lidu, který tam žije a pokud mně to bude možno, rád mezi Vás, své kamarády ve Veletínách opět zavítám. I Veletinám děkuje můj otec, že své velké dílo „Slovanské starožitnosti“ mohl za svého života dokončit.
Marcel Niederla

Odhalení pamětní desky na vile dr. Niederla v r. 1948, jak je zachyceno v obecní kronice

Na pohřeb dr. Lubora Niederla v červnu 1944 byla do Prahy vypravena delegace krojovaných Veletánů.

Při příležitosti 150. výročí narození L. Niederla nechala obec Veletiny zhotovit pamětní medaili.